

ПОНЯТТЄВИЙ КОМПОНЕНТ СЕМАНТИЧНОЇ СТРУКТУРИ КОНЦЕПТУ *INIQUIDAD/БЕЗЗАКОННЯ*

Стаття присвячена інтерпретаційному аналізу концепту INIQUIDAD / БЕЗЗАКОННЯ у контексті іспаномовного тексту Біблії, у ній представлено складники поняттєвого компоненту його семантичної структури.

Ключові слова: лінгвокультурний концепт, поняттєвий компонент, ядро концепту, смислове наповнення.

У сучасній лінгвістиці відправною точкою для різноманітних досліджень є людина, її спосіб мислення, взаємодія з іншими людьми й об'єктами навколишньої дійсності, продукти її діяльності. Лінгвокультурологія вивчає мову як феномен культури: «Це бачення світу через призму національної мови, коли мова виступає як виразник особливої національної ментальності» [5, с. 8]. Завдяки культурі людина включається не лише у соціальне поле своєї життєдіяльності, але і в систему загальнолюдських форм існування, зумовлених константами всезагальної культури [1, с. 58].

За визначенням В. І. Карасика та Г. Г. Слишкіна, лінгвокультурний концепт є «умовною ментальною одиницею, спрямованою на комплексне вивчення мови, свідомості і культури» [3, с. 77]. Культурні концепти вивчають з точки зору їх ціннісного компоненту – зіставлення відношень до тих чи інших предметів, явищ, ідей, які мають цінність для носіїв культури. Головне у концепті – це «багатомірність і дискретна цілісність смислу, який існує у неперервному культурно-історичному просторі, і тому є схильним до культурної трансляції із однієї предметної області у іншу» [4, с. 19].

Актуальність статті зумовлена дискусійним характером теорій семантичної структури концептів і відсутністю сучасних лінгвокультурологічних досліджень іспаномовної Біблії.

Метою дослідження є реконструкція біблійного концепту *INIQUIDAD* за допомогою дефініційних та концептуальних ознак, які є вербалізаторами його поняттєвого компонента.

Об'єктом дослідження є поняттєвий корпус біблійного концепту *INIQUIDAD*, вербалізованого у віршах книг Старого та Нового Заповітів іспаномовної Біблії версії Reina-Valera 1960 року.

Поняттєвий складник концепту формується фактичною інформацією про реальний чи уявний об'єкт, який слугує основою для утворення концепту. Така фактична інформація є дефініційним ядром. Ядро концепту складають первинні, найбільш яскраві конкретно-образні характеристики, отримані в результаті чуттєвого сприйняття світу, його пізнання. Поняттєвий складник культурного концепту утворюють різнотипові семантичні ознаки: дефініційні / дистинктивні, які відрізняють його від суміжних концептів; есенціальні / сутнісні, що формують його концептуальні «фацети»; імплікативні, які виводяться із дефініційних; енциклопедичні – дефініційно надлишкові та ін. [2, с. 49-50].

Поняттєвий компонент концепту відображає його денотативну співвіднесеність із концептуальним референтом – мінімально самодостатньою ділянкою ментального простору, своєрідним когнітивним згустком. У цьому сенсі «поняття» і «концепт» корелюють між собою у гіпо-гіперонімічний спосіб: в основі будь-якого концепту лежить поняття – феномен логічного, а тому й національного порядку. Поняття має когнітивно-семантичний характер, бо воно складається із сем, які представляють у мовленні певні когнітивні ознаки, що утворюють зміст концепту. Ці ознаки відрізняються рефлексивним характером: вони відображають певні сторони позамовних об'єктів і явищ. Поняттєвий складник концепту – це значеннєвий мінімум його змісту, який фіксується лексикографічними джерелами [6, с. 56].

Відповідно до лексикографічних джерел поняттєве ядро концепту *INIQUIDAD* визначають такі дефініції: *iniquidad* – це несправедливість, нерівність, злоба, підлість, недостаток, шкода (збиток), ворожість, біда, гріх, несправедливий вчинок [7, р. 361; 8, р. 2752; 9].

У результаті інтерпретаційного аналізу іспаномовної Біблії ми обрали український відповідник *БЕЗЗАКОННЯ*, який найточніше передає зміст біблійного концепту *INIQUIDAD*, а також виявлено додаткове смислове наповнення його поняттєвого складника:

1. Беззаконня, зло, несправедність: *Y confesarón su iniquidad, y la iniquidad de sus padres, por su prevaricaciyn con que prevaricaron contra mí; y también porque anduvieron conmigo en oposiciyn (Lev.26:40); Diciendo: bienaventurados aquellos cuyas iniquidades son perdonadas, y cuyos pecados son cubiertos (Rom.4:7).*

2. Жорстокість, насильство: *Porque Jehovb Dios de Israel ha dicho que ùl aborrece el repudio, y al que cubre de iniquidad su vestido, dijo Jehovb de los ejércitos. Guardaos, pues, en vuestro espíritu, y no seáis desleales (Mal.2:16); A causa de la multitud de tus contrataciones fuiste lleno de iniquidad, y pecaste; por lo que yo te eché*

del monte de Dios, y te arrojé de entre las piedras del fuego, oh querubim protector (Ezeq.28:16).

3. Неправда, кривда: No ha notado iniquidad en Jacob, ni ha visto perversidad en Israel. Jehovb su Dios estb con ũl, y júbilo de rey en ũl (Nŕm.23:21); Pero el fundamento de Dios estb firme, teniendo este sello: conoce el Secor a los que son suyos; y: apórtese de iniquidad todo aquel que invoca el nombre de Cristo (2 Tim.2:19).

4. Нечестя: Jehovb no dejarb padecer hambre al justo; mas la iniquidad lanzarb a los imrnos (Prov.10:3); Asimismo he dispuesto lugar para mi pueblo Israel, y lo he plantado para que habite en ũl y no sea mbs removido; ni los hijos de iniquidad lo consumirbn mbs, como antes (1 Cryn.17:9).

5. Провина: Que guarda misericordia a millares, que perdona la iniquidad, la rebeliyn y el pecado, y que de ningyn modo tendrб por inocente al malvado; que visita la iniquidad de los padres sobre los hijos y sobre los hijos de los hijos, hasta la tercera y cuarta generaciyn (Йх.34:7); Porque se aumenty la iniquidad de la hija de mi pueblo mbs que el pecado de Sodoma, que fue destruida en un momento, sin que acamparan contra ella comrasnas (Lam.4:6).

6. Зло, злоба, лихо: iPor quŕ me haces ver iniquidad, y haces que vea molestia? Destrucciyn y violencia estbn delante de mŕ, y pleito y contienda se levantan (Hab.1:3); Йŕste, pues, con el salario de su iniquidad adquiriy un campo, y cayendo de cabeza, se reventy por la mitad, y todas sus entracas se derramaron (Hech. 1:18).

7. Грѣх: Mas despuŕs de todo lo que nos ha sobrevenido a causa de nuestras malas obras, y a causa de nuestro gran pecado, ya que tŕ, Dios nuestro, no nos has castigado de acuerdo con nuestras iniquidades, y nos diste un remanente como ũste (Esdras 9:13); Porque serŕ propicio a sus injusticias, y nunca mbs me acordarŕ de sus pecados y de sus iniquidades (Hebr.8:12).

8. Переступн: Porque nuestras rebeliones se han multiplicado delante de ti, y nuestros pecados han atestiguado contra nosotros; porque con nosotros estbn nuestras iniquidades, y conocemos nuestros pecados (Is.59:12); No dejes que se incline mi corazyn a cosa mala, a hacer obras imrnas con los que hacen iniquidad; y no coma yo de sus deleites (Sal.141:4).

9. Безправ'я: iNo tienen discernimiento todos los que hacen iniquidad, que devoran a mi pueblo como si comiesen pan, y a Jehovb no invocan? (Sal.14:4); No me arrebatas juntamente con los malos, y con los que hacen iniquidad, los cuales hablan paz con sus pryjimos, pero la maldad estb en su corazyn (Sal.28:3).

10. Лукавство: Aparta de ti la perversidad de la boca, y aleja de ti la iniquidad de los labios (Prov.4:24).

11. Прокляття: Los que buscan mi vida arman lazos, y los que procuran mi mal hablan iniquidades, y meditan fraudes todo el dŕa (Sal.38:12).

12. Кривда, беззаконня як истота: Asŕ libra de la espada al pobre, de la boca de los imrnos, y de la mano violenta; pues es esperanza al menestero, y la iniquidad cerrarб su boca (Job 5:15-16); Prenderbn al imrno su propias iniquidades, y retenido serб con las cuerdas de su pecado (Prov.5:22).

13. Беззаконня як основа людських вчинків: Sus pies corren al mal, se apresuran para derramar la sangre inocente; sus pensamientos, pensamientos de

iniquidad; destrucción y quebrantamiento hay en sus caminos (Is.59:7); *¡Ay del que edifica la ciudad con sangre, y del que funda una ciudad con iniquidad!* (Hab. 2:12).

14. Беззаконня, що протиставляється справедливості, істині: *¡Il es la Roca, cuya obra es perfecta, porque todos sus caminos son rectitud; Dios de verdad, y sin ninguna iniquidad en él; es justo y recto* (Deut.32:4); *Hablo como humano, por vuestra humana debilidad; que así como para iniquidad presentasteis vuestros miembros para servir a la inmundicia y a la iniquidad, así ahora para santificación presentad vuestros miembros para servir a la justicia* (Rom.6:19).

15. Здійснення беззаконня призводить до негативних наслідків: *Y los que queden de vosotros decaerán en las tierras de vuestros enemigos por su iniquidad; y por la iniquidad de sus padres decaerán con ellos (Lev.26:39); *Enviaré el Hijo del Hombre a sus ángeles, y recogerán de su reino a todos los que sirven de tropiezo, y a los que hacen iniquidad* (Mat. 13:41).*

16. Беззаконня (провина) як наслідок неправедних вчинків: *Y a los hijos de Israel hablaré, diciendo: cualquiera que maldijere a su Dios, llevará su iniquidad* (Lev.24:15); *Habéis arado impiedad, y segasteis iniquidad; comeréis fruto de mentira, porque confiaste en tu camino y en la multitud de tus valientes* (Os.10:13).

17. Природа протистоїть беззаконню: *El trueno declara su indignación, y la tempestad proclama su ira contra la iniquidad* (Job.36:33); *Los cielos descubrirán su iniquidad, y la tierra se levantará contra él* (Job 20:27).

18. Бог прощає беззаконня: *Entonces dijo David a Dios: he pecado gravemente al hacer esto; te ruego que quites la iniquidad de tu siervo, porque he hecho muy locamente* (1 Crun. 21:8); *Quien se dio a sí mismo por nosotros para redimirnos de toda iniquidad y purificar para sí un pueblo propio, celoso de buenas obras* (Tito 2:14) [10].

Таким чином, до поняттєвого компонента семантичної структури концепту *INIQUIDAD* у межах іспаномовної Біблії належать наступні дефініції: *INIQUIDAD* – це беззаконня, зло, неправедність, жорстокість, насильство, неправда, кривда, нечестя, провина, лихо, гріх, переступ, безправ'я, лукавство, прокляття. Концепт *INIQUIDAD* вербалізується як істота та як основа людських вчинків. У Біблії беззаконня протиставляється справедливості, істині; його здійснення призводить до негативних наслідків; беззаконня – це наслідок неправедних вчинків; природа протистоїть беззаконню; Бог прощає беззаконня. Між старозавітними та новозавітними підходами до теми беззаконня немає принципових відмінностей смислового, ціннісного чи нормативного характеру. У першому та другому домінує пафос однозначного, безсумнівного осуду усіх форм беззаконня у житті людей.

Концептуальні ознаки *INIQUIDAD*, які актуалізуються у Біблії, якісно відрізняються від тих, які притаманні науковій або наївній картині світу, згаданий концепт набуває нового смислового наповнення у межах іспаномовної картини світу.

Перспективами дослідження є представлення та аналіз моделювання образного, ціннісного, національно-культурного та ідейного компонентів семантичної структури концепту *INIQUIDAD* на матеріалі іспаномовного тексту Біблії.

Shevchenko A. S. Notional component of the semantic structure of the concept INIQUIDAD/INIQUITY.

This article is devoted to interpretative analysis of the concept INIQUIDAD / INIQUITY in context of the Spanish Bible text. The constituents of the notional component of its semantic structure are represented in the article.

Key words: linguistic cultural concept, notional component, main body of the concept, sensefilling.

Шевченко А. С. Понятийный компонент семантической структуры концепта INIQUIDAD/БЕЗЗАКОНИЕ.

Статья посвящена интерпретационному анализу концепта INIQUIDAD /БЕЗЗАКОНИЕ в контексте испаноязычного текста Библии, в ней представлены составляющие понятийного компонента его семантической структуры.

Ключевые слова: лингвокультурный концепт, понятийный компонент, ядро концепта, смысловое наполнение.